

UORDEN
**CHAMPESTER E
DA PASCULAZIUN**
PEL
CUMÜN DA VALSOT

Uorden Champester

- Vegetaziun Art. 1
¹ Trafichar illa prada d'urant il temp da vegetaziun dals 1. mai fin als 30 settember a pè o cun veiculs da tuot gener es scumandà per na autorisats. Il rest dal temp pon ils bains gnir frequentats be in cas motivats.
- Laschar liber bes-chas chasanas Art. 2
¹ Ils possessurs da bes-chas chasanas han da pisserar cha quistas nu giran per quai suot. Laschar liber pulom nun es admiss.
Ils excrements da chans han da gnir allontanats e depuonüts aint ils recipients installats dal cumün.
- Vias e sendas Art. 3
¹ Las vias cumünalas (in ed our cumün) han da gnir tgnüdas nettas. Davo manà laina, aldüm e zocca han las vias suos-chantadas da gnir pulidas dal chaschunader. Vias champestras sün terrain cumünal vegnan mantgnüdas dal cumün. Per vias e bavuns sün bains privats sun respunsabels ils proprietaris da las singulas parcelas. Vias da god e sendas vegnan mantgnüdas dal cumün.
- Aldümers Art. 4
¹ Il deposit d'aldüm in fuorma d'aldümers ha da gnir fat tenor las ledschas in vigur da la Confederaziun e dal Chantun.
- Occupar terrain cumünal Art. 5
¹ Il deposit da veiculs, maschinas, chars, urdegns sco eir il deposit da laina, aldüm, strom, pavel süt e ballas da silo sco eir ulterior material sün terrain cumünal es scumandà sainza ün permiss da la suprastanza cumünala.
Per terrain occupà po la suprastanza cumünala inchaschar ün fit o üna taxa.

Jorden da pasculaziun

I Disposiziuns generalas

Sorts da pas-chs

Art. 1

¹ Tuot il terrain cumünal chi nu vain fittà, vain resguardà sco pas-ch cumünal, scha otras ledschas o uordens nu prevezzan ün oter adöver.

² Aint ils gods es la pasculaziun admissa be aint il rom da quai chi prevezza la separaziun da god e pas-ch, decisa da la radunanza cumünala sco supplement da quist uorden.

³ Tuot ils pas-chs cumünals vegnan classificats in duos categorias :

- a) pas-ch chasan
- b) pas-ch da las alps

⁴ Scha'l nomer da las bes-chas alpigiadas surpasa quai cha la cartaziun admetta, sto la società d'agricultura diminuir tal.

Pas-ch chasan

Art. 2

¹ Sco pas-chs chasans vaglian tuot il pas-chs chi vegnan dovrats avant e davo l'alpigiada. Quels vegnan determinats tenor la separaziun da god e pas-ch. L'utilisaziun dal pas-ch chasan sto gnir reglada aint in ün reglamaint relaschà da la società d'agricultura.

² Per muvel amalà indigen dess pisserar mincha possessur sves. Muvel ester amalà vain chürà da la società d'agricultura.

Pasculaziun

Art. 3

¹ La pasculaziun da muvel sün bains privats d'urant l'utuon es admissa, scha'ls singuls possessurs admettan quai, la società d'agricultura decida che malgia chi pasculescha ingio.

² Ils pas-chs cumünals das-chan gnir chargiats a partir dals 1 mai. La pasculaziun sün pas-chs cumünals finischa als 15 november.

Surveglianza

Art. 4

¹ La direcziun cumünala e'l silvicultur cumünal sun respunsabels cha quist uorden gnia respettà.

II Mantegnimaint e meglioraziun dal pas-ch

Dovair dal cumün

Art. 5

¹ Il cumün es in dovair da construir saivs in lös privlus lung vias e truois.

² Al cumün suprastà eir la construcziun e'l mantegnimaint da las chamonnas cumünalas per la pastriglia, e'ls provedimaints (aia, scul e forza electrica). Per tour in funcziun e svödar ils provedimaints es la società d'agricultura respunsabla.

³ Il cumün indichescha ils lös da las zavranzas in cumün.

⁴ Il cumün es eir respunsabel per fabricar novs provedimaints d'aia bsögnaivels süls pas-chs. Simlas investiziuns han da gnir fattas scha pussibel sur ün proget cumünal.

Art. 6

Dovair da la società d'agricultura

¹ Pel mantegnimaint dal provedimaint d'aia süls pas-chs e per megliorar ils pas-chs cumünals ha da gnir praistà lavur cumüna. La società d'agricultura es respunsabla per l'organisaziun da la lavur. Minch'on haja da gnir rapportà a la direcziun che lavurs chi sun gnüdas fattas. Schi vain negligi da far lavur cumüna as resalva il cumün da laschar far il lavur ed inchargiar ils cuosts a la società d'agricultura.

² Vias sün pas-chs cumünals, chi servan in prüma lingia a la pasculaziun, vegnan mantgnüdas da la società d'agricultura. Il cumün surpiglia ils cuosts da material.

³ Scarpadas ston per regla gnir serradas oura da la pasculaziun. Là ingio chi nun es pussibel da serrar oura, dess la società d'agricultura pulir la via e refer ils dons. Respunsabel es la società d'agricultura.

⁴ Alinea 1 – 3 vaglian eir per las corporaziuns d'alp.

III Ütilisaziun dal pas-ch

Art. 7

In general

¹ Dal pas-ch cumünal dess in prüma lingia pudair avair la giodia muvel o muaglia invernà cun pavel da bains chi stan sül territori cumünal.

Paster

Art. 8

¹ Tuot il muvel o bes-chas da nüz po avair la giodia dal pas-ch cumünal be suot chüra.

Muvel ester

Art. 9

¹ Per ütilisar plü bain il pas-ch po la società d'agricultura tour pro muvel o muaglia estra.

Saivs

Art. 10

- ¹ La società d'agricultura resp. las corporaziuns d'alp sun responsablas, cha tuot las zonas da funtanis sun serradas oura cun saivs d'urant tuot il temp da pasculaziun.
- ² Tuot las vias transiblas cun permiss special dal cumün tenor il uorden da trafic nu pon gnir interruttas cun fils, dimpersè be cun oters systems chi pussibiliteschan il transit.
- ³ Las sendas marcadas uffizialas pon gnir interruttas cun fils bain segnats chi pon eir gnir drivits per passar sco pedun, cun velos, charrozzas d'uffants, eui. Systems chi impedischan quist passagi sun scumandats.
- ⁴ Süls pas-chs chasans sun ils fils electricis d'allontanar il plü tard 15 dis davo cha'l pas-ch es gnü bandunà.
- ⁵ Süls pas-chs cumünals d'alp han las saivs electricas da gnir allontanadas d'utuon il plü tard 10 dis davo la fin da la pasculaziun.

IV Taxas d'erbadi

Taxa d'erbadi

Art. 11

- ¹ Per tuot il muvel e la muaglia (bes-chas da nüz) chi gioda pas-ch cumünal, vain inchaschada la taxa d'erbadi.
- ² La taxa d'erbadi vain fixada da la suprastanza cumünala.

V Disposiziuns penelas

Surpassamaints

Art. 12

- ¹ Pasculaziun aint in gods vain chastiada tenor uorden forestal cumünal respectiv tenor las ledschas chantunalas e federalas.
- ² Tuot ils surpassamaints da quist uorden vegnan chastiats tras la suprastanza cumünala.

VI Disposiziuns finalasArt. 13

- ¹ Part integrala da quist uorden champester e da pasculaziun es il "supplemant a l'uorden da pasculaziun il god"

Differenzas

Art. 14

¹ In cas da differenzas regard la pasculaziun sùn pas-chs cumünals tanter singuls paur, la società d'agricultura o las corporaziuns d'alp, decida la suprastanza cumünala.

Entrada in vigur

Art. 15

¹ Quist uorden aintra in vigur davo l'approvaziun da la radunanza cumünala e rimplazza il uorden da pasculaziun dal cumün da Ramosch dals 16 gùn 2006 e la ledscha champestra, da pas-ch e d'alp dal cumün da Tschlin dals 19. december 2011 e tuottas decisiuns chi till cuntradischan.

Quist uordens aintran in vigur süls 1 schner 2015 davo l'approvaziun da la radunanza cumünala.

Approvà da la radunanza cumünala dals 12.11.2014.

Ramosch,
il capo da Valsot:

Victor Peer

l'actuar:

Georg Luzzi